

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indsamling m.v.

(Undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding, ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning, øgede kontrolmuligheder m.v.)

§ 1

I lov om indsamling m.v., jf. lov nr. 511 af 26. maj 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 81 af 30. januar 2019 og lov nr. 105 af 4. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. § 2, *stk. 1*, indsættes som *nr. 6*:

»6) Indsamlinger med erhvervsmæssigt formål, når bidragyder får en lønning til gengæld for bidraget (belønningsbaseret crowdfunding).«

2. I § 3 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter *stk. 1*, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Indsamlingsnævnet kan desuden tilbagekalde en tilladelse efter *stk. 1*, hvis Indsamlingsnævnet efter tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter 1. pkt.«

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 3-5*.

3. § 9, *stk. 1, 3. pkt.*, affattes således:

»1 af de yderligere medlemmer beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet.«

4. I § 9, *stk. 1*, indsættes som 5. *pkt.*:

»Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden inden for IT og digital udvikling.«

5. I § 10, *stk. 5*, indsættes som nyt *nr. 1*:

»1) hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde,«

Nr. 1-4 bliver herefter nr. 2-5.

6. I § 11, stk. 3, 1. pkt., ændres »3« til: »4«.

7. I § 12 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Indsamlingsnævnet kan endvidere pålægge revisorer, pengeinstitutter m.v. at udlevere oplysninger, når det findes nødvendigt af hensyn til belysning af en ansøgning, afgørelse eller klage eller gennemførelse af nævnets tilsyn efter lovens § 10, stk. 1 og 2.«

8. Efter § 13 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 13 a. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter denne lov skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.«

9. § 15, stk. 1, affattes således:

»Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.«

10. I § 16 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Undladelse af at efterkomme pålæg om udlevering af oplysninger efter § 12, stk. 2, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

§ 2

I lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger foretages følgende ændring:

1. I § 1, nr. 15, indsættes efter »indgives«: »samt regnskaber skal indsendes«.

2. § 3, stk. 2, affattes således:

»§ 1, nr. 15, træder i kraft den 1. januar 2023.«

§ 3

UDKAST

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Stk. 2. § 1, nr. 8, har virkning for afgørelser truffet efter lovens ikrafttræden.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Afslag på ansøgning om og tilbagekaldelse af tilladelse efter indsamlingslovens § 3

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.3. Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

2.3.2.1. Indsamlingsnævnets sammensætning

2.3.2.2. Indsamlingsnævnets opgaver

2.3.2.3. Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamlingsnævnets afgørelser for domstolene

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3.1. Indsamlingsnævnets sammensætning

2.3.3.2. Indsamlingsnævnets opgaver

2.3.3.3. Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamlingsnævnets afgørelser for domstolene

2.4. Øgede kontrolmuligheder

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

2.4.2.1. Indhentning af oplysninger hos tredjemand

2.4.2.2. Digital indberetning af regnskaber

2.4.3. Den foreslåede ordning

2.4.3.1. Indhentning af oplysninger hos tredjemand

2.4.3.2. Digital indberetning af regnskaber

2.5. Afskaffelse af krav om flere ansvarlige og medansvarlige

2.5.1. Gældende ret

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser

2.5.3. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Klimamæssige konsekvenser

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Den digitale udvikling ændrer løbende spillereglerne for myndigheder, der skal navigere på områder, der konstant påvirkes af de nye muligheder, fremgangsmåder m.v. På indsamlingsområdet foregår en stor del af indsamlingerne f.eks. nu på internettet. Udviklingen stiller nye krav, herunder i forhold til lovens anvendelsesområde og til Indsamlingsnævnets varetagelse af nævnets opgaver.

På denne baggrund foreslås en række ændringer af lov om indsamling m.v. (herefter indsamlingsloven), som dels skal tage højde for tilkomsten af en ny indsamlingsmetode, dels skal understøtte kontrollen på indsamlingsområdet i lyset af den teknologiske udvikling.

Lovforslaget har til formål at gennemføre den nødvendige ændring af indsamlingsloven til implementering af mediaaftalen for 2022-2025, som regeringen (Socialdemokratiet), Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne blev enige om i foråret 2022. Aftalen indebærer bl.a., at det skal være lettere for nye medieiværksættere og start-ups at benytte sig af belønningsbaseret crowdfunding, og der lægges således med lovforslaget op til at undtage belønningsbaseret crowdfunding fra indsamlingslovens anvendelsesområde.

Lovforslaget har desuden til formål at gennemføre en række ændringer, der skal understøtte kontrollen og tilsynet på indsamlingsområdet.

For det første gives Indsamlingsnævnet mulighed for at meddele afslag på en ansøgning om en etårig indsamlingstilladelse efter indsamlingslovens § 3, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Muligheden for at meddele afslag skal forhindre, at den samme indsamler gentagne gange overtræder indsamlingsloven. Indsamlingsnævnet vil desuden kunne tilbagekalde allerede meddelte tilladelser under de samme omstændigheder.

For det andet udvides Indsamlingsnævnets kompetence, så nævnet kan træffe afgørelse, om en indsamling er omfattet af indsamlingsloven, hvilket forventes at smidiggøre nævnets sagsbehandling til gavn for borgerne, ligesom nævnet får mulighed for at fastlægge praksis for lovens anvendelsesområde.

For det tredje ændres Indsamlingsnævnets sammensætning, så nævnet tilføres særlig viden inden for IT og digital udvikling. En meget stor del af indsamlingerne sker udelukkende eller næsten udelukkende på internettet,

f.eks. gennem sociale medier, indsamlingsplatforme og streamingtjenester, og der er behov for at tilpasse nævnets sammensætning, så den afspejler denne udvikling og tager højde for, at nævnet er sammensat af de rette kompetencer på indsamlingsområdet.

For det fjerde lettes Indsamlingsnævnets adgang til og behandling af oplysninger. Det indebærer, at nævnet får mulighed for at pålægge revisorer, pengeinstitutter m.v. at udlevere oplysninger, når det er nødvendigt af hensyn til nævnets sagsbehandling, ligesom det gøres muligt at indføre regler om obligatorisk brug af en digital løsning til indsendelse af ansøgninger og regnskaber. Adgangen til oplysninger vil styrke kontrollen og tilsynet med indsamlingerne i tilfælde, hvor indsamler ikke har evne eller vilje til at oplyse sagen tilstrækkeligt, mens muligheden for en øget automatiseret behandling af oplysningerne i regnskabet vil kvalificere og understøtte en risikobaseret efterfølgende manuel kontrol af regnskaberne.

Endelig indeholder lovforslaget en ny bestemmelse om, at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter indsamlingsloven skal være anlagt inden for en 6 måneders frist. Forslaget har til formål at sikre hensynet til, at der efter en periode ikke kan rejses tvivl om rigtigheden af en afgørelse truffet efter indsamlingsloven.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding

2.1.1. Gældende ret

Efter indsamlingslovens § 1, stk. 1, finder loven anvendelse på indsamlinger, hvorved forstås enhver form for opfordring til at yde bidrag til et forud angivet formål.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at begrebet bør fortolkes udvidende. En opfordring kan således foreligge såvel i mundtlig som i skriftlig form, og der skal ved vurderingen af, om der er tale om en opfordring til at yde bidrag, lægges vægt på, hvad formålet med opfordringen er, dvs. om der reelt er tale om en indsamling, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 142 som fremsat, side 31.

Den brede definition af indsamlingsbegrebet betyder i praksis, at visse former for crowdfunding omfattes af indsamlingsloven, hvilket indebærer, at der skal ansøges om – og betales for – en tilladelse, inden crowdfundingen kan iværksættes, jf. indsamlingslovens § 3, stk. 1. Det er ligeledes et krav, at der aflægges regnskab, når crowdfundingen er afsluttet, jf. § 3, stk. 4.

Crowdfunding er en finansieringsform, hvor en række mindre bidrag samlet kan være med til at finansiere f.eks. opstart af virksomheder eller projekter. Crowdfunding har i praksis vist sig at være et vigtigt redskab for bl.a. iværksættere og kunstnere, som ønsker et finansielt alternativ til f.eks. at låne penge i banken.

Der findes flere forskellige former for crowdfunding, men særligt belønningsbaseret crowdfunding og donationsbaseret crowdfunding er relevante i relation til indsamlingsloven.

Belønningsbaseret crowdfunding er kendetegnet ved, at bidragyderen får noget (en belønning) til gengæld for sit bidrag. Der stilles ikke krav til størrelse, værdi, karakter eller egenskab af den belønning, som ydes for bidraget.

Efter Indsamlingsnævnets praksis er det ved vurderingen af, om en konkret belønningsbaseret crowdfunding er omfattet af indsamlingsloven afgørende, om der er en vis rimelighed i forholdet mellem betalingen og det, der ydes til gengæld. Hvis modydelsen er af ringe eller ingen værdi, vil indsamlingen som udgangspunkt være omfattet af indsamlingsloven. Hvis der derimod er rimelighed i forholdet mellem betalingen og modydelsen, vil betalingen ikke kunne betragtes som et bidrag, og der vil i så fald ikke være tale om en indsamling.

Donationsbaseret crowdfunding er kendetegnet ved, at bidragyder ikke får noget til gengæld for sit bidrag. Efter Indsamlingsnævnets praksis vil denne form for crowdfunding som udgangspunkt være omfattet af indsamlingsloven, forudsat der foreligger en opfordring til at yde bidrag til et forud angivet formål, og at indsamlingen ikke omfattes af lovens undtagelser i § 2, stk. 1.

I indsamlingslovens § 2, stk. 1, opregnes en række former for indsamlinger, der ikke er omfattet af loven. Bestemmelsen undtager ikke crowdfunding.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

De gældende regler betyder, at bl.a. iværksættere og kunstnere, som ønsker at benytte sig af belønningsbaseret crowdfunding – som er kendetegnet ved, at bidragyderen får noget (en belønning) til gengæld for sit bidrag – kan blive omfattet af indsamlingsloven, hvis modydelsen ikke vurderes at stå i rimeligt forhold til bidraget. Det indebærer, som anført under pkt. 2.1, at der skal ansøges om – og betales for – en tilladelse, inden crowdfundingen kan iværksættes. Der skal ligeledes aflægges regnskab, når crowdfundingen er afsluttet.

Den gældende retsstilling kan virke hæmmende for iværksættere og kunstnere, som bliver underlagt de krav, der er forbundet med at skulle indhente tilladelse, udarbejde regnskab m.v.

Det kan endvidere efter de gældende regler i praksis give anledning til tvivl, hvornår en modydelse står i rimeligt forhold til bidraget, hvilket komplicerer brugen af belønningsbaseret crowdfunding yderligere.

Kunstnere og iværksættere, som benytter sig af belønningsbaseret crowdfunding, kan desuden efter omstændighederne være undergivet anden regulering, herunder forbrugeraftaleloven og markedsføringsloven.

Det fremgår af medieaftalen for 2022-2025, som regeringen (Socialdemokratiet), Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Fri Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne er blevet enige om, at det skal være lettere for nye medieiværksættere og start-ups at benytte sig af belønningsbaseret crowdfunding.

På den baggrund finder Justitsministeriet, at indsamlingsloven bør ændres, således at belønningsbaseret crowdfunding med et erhvervsmæssigt formål undtages fra lovens anvendelsesområde.

Justitsministeriet finder endvidere, at donationsbaseret crowdfunding, hvor der ikke ydes en modydelse for bidraget, fortsat bør være omfattet af indsamlingslovens anvendelsesområde. Hvis indsamlingsloven ikke skulle finde anvendelse ved donationsbaseret crowdfunding, ville enhver kunne starte en sådan crowdfunding, uden at der ville blive ført kontrol med, at de donerede penge rent faktisk bruges på det oplyste projekt. En sådan undtagelse ville efter Justitsministeriets opfattelse medføre en øget risiko for omgåelse af indsamlingslovens regler samt hensynene bag. En donationsbaseret crowdfunding må sidestilles med enhver anden indsamling, som omfattes af indsamlingsloven.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at undtagelserne i indsamlingslovens § 2, stk. 1, udvides til også at omfatte indsamlinger med erhvervsmæssigt formål, når bidragyderen får en belønning til gengæld for sit bidrag.

Det foreslås, at begrebet »belønning« fortolkes udvidende, hvilket indebærer, at der ikke stilles krav til størrelse, værdi, karakter eller egenskab ved den belønning, der ydes til gengæld for bidraget. Det indebærer f.eks., at det betragtes som en belønning, når en podcast stilles til rådighed for brugerne mod betalinger via abonnementsløsninger til udviklingen af podcasten.

Det foreslås endvidere, at crowdfundingen skal have et erhvervsmæssigt formål. Om et formål kan siges at være erhvervsmæssigt, vil bero på en konkret vurdering. Ved vurderingen vil det bl.a. være relevant at se på, om indsamleren har udsigt til at opnå et økonomisk afkast på baggrund af det, der samles ind til. Det kan desuden indgå i vurderingen, om indsamleren har uddannelsesmæssig baggrund eller beskæftigelse, der knytter sig til formålet med crowdfundingen. F.eks. vil aktiviteter, som kunstnere foretager sig for at promovere udviklingen af en ny idé eller kunstværk, være undtaget indsamlingsloven.

Der lægges ikke med den foreslåede ændring op til at undtage donationsbaseret crowdfunding fra indsamlingslovens anvendelsesområde. Ved donationsbaseret crowdfunding modtager bidragyderen ikke noget til gengæld for bidraget, og crowdfundingen må derfor sidestilles med enhver anden indsamling.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.2. Afslag på ansøgning om og tilbagekaldelse af tilladelse efter indsamlingslovens § 3

2.2.1. Gældende ret

Efter indsamlingslovens § 3, stk. 1, kan en indsamling først iværksættes, når Indsamlingsnævnet har givet tilladelse til indsamlingen. Ved ansøgning om tilladelse skal formålet med indsamlingen anføres. Ansøgningen skal desuden indeholde en række oplysninger, som er nærmere beskrevet i bekendtgørelse nr. 160 af 26. februar 2020 om indsamling m.v. (herefter indsamlingsbekendtgørelsen).

Indsamlingsnævnet kan hos en indsamler eller hjælpeorganisation kræve yderligere oplysninger til belysning af en ansøgning, jf. indsamlingslovens § 12.

I forbindelse med indgivelse af en ansøgning om tilladelse til indsamling skal der betales et beløb på 1.200 kr. (2022-niveau), jf. indsamlingslovens § 14, stk. 1, nr. 1. Beløbet tilbagebetales, hvis ansøgningen ikke imødekommes, jf. stk. 2.

Indsamlingsnævnet foretager herefter en vurdering af, om de formelle betingelser for meddelelse af tilladelse er opfyldt. Hvis betingelserne er opfyldt, meddeler Indsamlingsnævnet indsamleren en tilladelse.

Indsamlingsnævnets tilladelse til en indsamling har gyldighed i 1 år, medmindre det fremgår af tilladelsen, at den er afgrænset til en kortere periode, jf. indsamlingslovens § 3, stk. 2.

Indsamlingsloven regulerer ikke adgangen til at tilbagekalde en allerede meddelt tilladelse til indsamling. Det følger af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, at en begunstigende afgørelse, f.eks. en tilladelse til indsamling, kan tilbagekaldes uden udtrykkelig lovhjemmel. Om der i et konkret tilfælde er grundlag for tilbagekaldelse til ugunst for afgørelsens adressat, beror på en afvejning af henholdsvis adressatens berettigede forventninger om, at den oprindelige afgørelse (tilladelse, dispensation m.v.) står ved magt, og modstående – almindeligvis offentlige – interesser i at få afgørelsen tilbagekaldt.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Indsamlingsnævnet giver tilladelse til indsamling for 1 år eller kortere, hvis det angivne formål er lovligt, og de formelle betingelser, herunder betaling af gebyr efter lovens § 14, stk. 1, nr. 1, er opfyldt.

Indsamlingsnævnet har imidlertid ikke mulighed for at afslå en ansøgning om tilladelse i situationer, hvor ansøgeren ved tidligere indsamlinger har overtrådt indsamlingsloven eller -bekendtgørelsen, f.eks. ved ikke at indsende regnskab eller ved at anvende indsamlede midler i strid med det formål, der er angivet i ansøgningen.

Indsamlere, der gentagne gange er politianmeldt for manglende indsendelse af regnskab i forbindelse med tidligere indsamlinger, kan derfor opnå ny indsamlingstilladelse, ligesom en indsamler, der tidligere er blevet politianmeldt for at have anvendt indsamlede midler i strid med det tilladte indsamlingsformål, har mulighed for at få en ny tilladelse til indsamling.

Indsamlingsnævnet bør have mulighed for at meddele afslag på en ansøgning om tilladelse, når forhold vedrørende en tidligere indsamling indikerer, at indsamlingslovgivningen ikke vil blive overholdt i forbindelse med fremtidige indsamlinger.

Indsamlingsnævnet bør tilsvarende have en lovbestemt adgang til at tilbagekalde allerede meddelte tilladelser i alle tilfælde, hvor Indsamlingsnævnet efterfølgende bliver bekendt med sådanne forhold. Det bemærkes i den forbindelse, at Indsamlingsnævnet ofte først kan konstatere, at indsamlingslovgivningen er overtrådt, når regnskabet for den pågældende indsamling modtages op til 6 måneder efter indsamlingens afslutning. Det betyder, at Indsamlingsnævnet ikke nødvendigvis vil have kendskab til ansøgeren tidligere

overtrædelser af lovgivningen, når nævnet modtager en ansøgning om tilladelse til en ny indsamling fra samme ansøger.

Ændringerne skal samlet set bidrage til, at den samme indsamler – eller kreds af indsamlere – ikke gentagne gange overtræder indsamlingslovgivningen.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt.

Det foreslås endvidere, at Indsamlingsnævnet kan tilbagekalde en allerede tildelt tilladelse, når der foreligger sådanne forhold, der vil kunne begrunde et afslag på en ansøgning om tilladelse.

Det forudsættes i den forbindelse, at indsamlinger, hvis tilladelse er blevet tilbagekaldt, vil blive fjernet fra Indsamlingsnævnets offentlige tilgængelige liste over godkendte indsamlinger.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

2.3. Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver

2.3.1. Gældende ret

Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver fremgår af indsamlingslovens kapitel 5 (§§ 9-13) og bekendtgørelse nr. 895 af 18. juli 2014 med senere ændringer om forretningsorden for Indsamlingsnævnet (herefter Indsamlingsnævnets forretningsorden).

Indsamlingsnævnet består af en formand, der skal være jurist, og yderligere fem medlemmer. 2 af medlemmerne beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet (nu Forbrugerrådet Tænk), og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, jf. lovens § 9, stk. 1. Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, skal have særlig indsigt i forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Medlemmerne og stedfortrædere for disse, der udpeges efter samme regler, beskikkes for 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted, jf. stk. 2.

Indsamlingsnævnet blev oprettet ved indsamlingsloven fra 2014, hvor opgaverne på indsamlingsområdet blev overført fra politiet til nævnet. Udvalget om revision af reglerne om offentlige indsamlinger (herefter udvalget)

fandt det på baggrund af nævnets foreslåede arbejdsopgaver ikke nødvendigt, at formanden skulle være dommer. Udvalget lagde herudover afgørende vægt på, at indsamlingsorganisationerne selv blev repræsenteret i nævnet. Udvalget fandt det endvidere af væsentlig betydning, at offentligheden og erhvervslivet blev repræsenteret på lige fod med indsamlingsorganisationerne, idet lovens ordning i høj grad er udtryk for en afvejning af hensynene til indsamlingsorganisationerne, befolkningen og erhvervslivet. Endelig fandt udvalget, at nævnet burde have en begrænset størrelse for at sikre en smidig sagsbehandling og undgå en for dyr drift, jf. betænkning nr. 1532/2012 om indsamlinger, side 112-113.

På baggrund af kritik fra The Financial Action Task Force (herefter FATF) blev Indsamlingsnævnets sammensætning ændret i 2020, således at nævnet blev udvidet med et ekstra medlem indstillet af Rigspolitiet. Ændringen blev gennemført for at styrke nævnets kompetencer og gøre Indsamlingsnævnet bedre i stand til at varetage opgaven med at identificere mulige tilfælde af hvidvask eller terrorfinansiering.

Indsamlingsnævnet fører tilsyn og træffer afgørelser i sager om tilladelse til at foretage indsamlinger, tilladelse til anvendelse af indsamlede midler til andre formål end angivet i ansøgningen, overtrædelse af god indsamlingsskik, og ændring af navnet på en indsamling eller angivelse af et andet navn på den indsamler, der står bag indsamlingen, hvis navnet giver anledning til forveksling med en eksisterende indsamling, jf. lovens § 10, stk. 5.

De nærmere regler om Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver er udmøntet i Indsamlingsnævnets forretningsorden, som er fastsat af justitsministeren efter forhandling med nævnet i medfør lovens § 13, stk. 2.

Det fremgår af forretningsordenens § 11, stk. 3, at nævnet er beslutningsdygtigt, når mindst 3 af dets medlemmer er til stede. Nævnets beslutninger træffes efter stemmeflertal, og i tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende, jf. forretningsordenens § 11, stk. 4.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

2.3.2.1. Indsamlingsnævnets sammensætning

Den løbende digitale udvikling har medført, at indsamlinger i et stort omfang foregår på internettet. Indsamlinger foregår ofte gennem forskellige digitale tjenester som f.eks. sociale medier, indsamlingsplatforme og streamingtjenester.

Den praktiske anvendelse af indsamlingslovgivningen fordrer på den baggrund en mere indgående teknologisk forståelse. Anvendelsen af digitale

tjenester til indsamlinger rejser spørgsmål i forhold til f.eks. forståelsen af, hvordan opfordringen til at yde bidrag fremsættes, af hvem opfordringen fremsættes, samt hvordan indsamlingen foregår.

Indsamlingsnævnets behandling af sager, der kræver teknologisk indsigt og forståelse, vil kunne lettes ved tilføjelse af kompetencer på det teknologiske område, ligesom kompetencerne vil bidrage til kontrollen på området.

På den baggrund finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt at styrke Indsamlingsnævnets kompetencer på det teknologiske område.

Indsamlingsnævnet er i dag sammensat ud fra et hensyn til en smidig sagsbehandling i nævnet, og at der skal være en ligelig repræsentation af indsamlingsorganisationerne, offentligheden og erhvervslivet henset til, at lovens ordning i høj grad er udtryk for en afvejning af hensynene til indsamlingsorganisationerne, befolkningen og erhvervslivet. Der er på nuværende tidspunkt en ubalance i nævnets sammensætning, idet indsamlingsorganisationerne er repræsenteret med 2 medlemmer, mens offentligheden og erhvervslivet alene er repræsenteret med 1 medlem hver.

Justitsministeriet finder derfor, at der samtidig med styrkelsen af Indsamlingsnævnets kompetencer bør skabes en balance i nævnets sammensætning, der i højere grad tager hensyn til den ligelige repræsentation af de forskellige interesser. Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at et af de medlemmer, der er beskikket efter indstilling fra ISOBRO, i stedet bør være et medlem, der er beskikket efter indstilling fra Erhvervsministeriet, idet det samtidig forudsættes, at medlemmet har særlig viden inden for IT og teknologi.

2.3.2.2. Indsamlingsnævnets opgaver

Indsamlingsnævnet træffer afgørelser i bl.a. sager om tilladelse til at foretage indsamlinger, men nævnet har ikke kompetence til at træffe afgørelse, om indsamlinger er omfattet af lovens anvendelsesområde. Indsamlingsnævnet kan således alene vejlede om lovens anvendelsesområde.

Den generelle retssikkerhed for de borgere, organisationer m.v., som foretager indsamlinger, kan dog styrkes, hvis Indsamlingsnævnet får afgørelseskompetence og med heri kan udmønte praksis for lovens anvendelsesområde. På denne måde skabes der mulighed for, at der kan træffes bindende (civilretlige) afgørelser om lovens anvendelsesområde. Behovet for at fastlægge lovens anvendelsesområde gennem straffesager ved domstolene bliver dermed mindsket.

Det er derfor Justitsministeriets vurdering, at Indsamlingsnævnet bør tillægges kompetence til at træffe afgørelse, om en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde.

2.3.2.3. Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamlingsnævnets afgørelser for domstolene

Indsamlingsloven indeholder ikke i dag en søgsmålsfrist for indbringelse af afgørelser truffet af Indsamlingsnævnet for domstolene. Det er dog hensigtsmæssigt, at der efter en vis periode ikke kan rejses tvivl om rigtigheden af en afgørelse truffet af Indsamlingsnævnet.

Justitsministeriet finder derfor, at der – sammen med udvidelsen af Indsamlingsnævnets kompetencer til at træffe afgørelser – bør indsættes en søgsmålsfrist i indsamlingsloven. Denne kan passende fastsættes til 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Dette vil være i overensstemmelse med retstilstanden på en række andre områder, f.eks. miljøområdet, planområdet, byggereguleringen og skatteområdet.

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3.1. Indsamlingsnævnets sammensætning

Det foreslås, at Indsamlingsnævnets sammensætning ændres, så nævnets medlemmer – ud over formanden – beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk, Rigspolitiet og Erhvervsministeriet. Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden inden for IT og digital udvikling.

Det nye medlem skal være sagkyndig inden for digitale udviklinger og tendenser, herunder eksempelvis digitale betalingsløsninger og digital valuta, f.eks. kryptovaluta, samt håndteringen af disse. Medlemmet kan også besidde teknisk indsigt i opbygningen og funktionerne på forskellige typer af internetplatforme, herunder særligt på sociale medier og streamingtjenester.

Det forudsættes som hidtil, at Indsamlingsnævnets sekretariat sikrer, at der i sekretariatet er de fornødne faglige kompetencer, således at sekretariatets kontrol med indsamlinger styrkes, herunder kontrol med, at indsamlede midler anvendes i overensstemmelse med de angivne (lovlige) formål.

De nærmere regler for Indsamlingsnævnets opgaver, herunder afstemningsregler, forudsættes fortsat fastlagt i Indsamlingsnævnets forretningsorden.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, og bemærkningerne hertil.

2.3.3.2. Indsamplingsnævnets opgaver

Det foreslås endvidere at ændre Indsamplingsnævnets opgaver, således at nævnet fremover kan træffe afgørelse, om en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Afgørelseskompetencen vil have den effekt, at den pågældende indsamler forpligtes til at søge en indsamlingstilladelse efter indsamplingsloven, når Indsamplingsnævnet har truffet afgørelse om, at en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde. Hvis indsamleren ikke søger indsamlingstilladelsen, eller hvis indsamleren ikke sender de relevante oplysninger med indsamlingen, så der ikke kan meddeles en tilladelse, kan Indsamplingsnævnet anmelde indsamleren til politiet for overtrædelse af indsamplingslovens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1. Det vil herefter være op til domstolene som led i straffesagen at vurdere, om indsamplingsloven er overtrådt. Det forventes dog, at indsamlere i vidt omfang vil følge Indsamplingsnævnets afgørelse, og at der som følge heraf vil være færre straffesager om overtrædelse af indsamplingsloven.

Forslaget indebærer, at Indsamplingsnævnet vil have mulighed for at fastlægge praksis for, hvilke indsamlinger der vurderes at være omfattet af indsamplingsloven. Dette står i modsætning til i dag, hvor praksis fastsættes af domstolene som led i prøvelsen af straffesager. Dette skal ses i sammenhæng med den foreslåede regel i lovforslagets § 1, nr. 1, om undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding fra indsamplingsloven, hvor Indsamplingsnævnet forudsættes at skulle fastsætte kommende praksis.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

2.3.3.3. Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamplingsnævnets afgørelser for domstolene

Det foreslås endvidere at indføre en søgsmålsfrist i indsamplingsloven således, at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven skal være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Søgsmålsfristen fastsættes til 6 måneder, da det forventes at give borgere og virksomheder tilstrækkelig tid til at overveje, hvorvidt der er et ønske om at indbringe Indsamplingsnævnets afgørelse for domstolene. Søgsmålsfristen vil gælde for samtlige afgørelser, som Indsamplingsnævnet træffer efter loven. Den foreslåede søgsmålsfrist skal særligt ses i lyset af, at en indsamlingstilladelse efter indsamplingslovens § 3 maksimalt gælder i 1 år.

Søgsmålsfristen beregnes fra tidspunktet, hvor afgørelsen er meddelt den pågældende borger eller virksomhed.

Indsamlingsnævnet skal oplyse i selve afgørelsen, hvis afgørelsen er omfattet af en søgsmålsfrist, jf. forvaltningslovens § 26. Dette gælder uanset om afgørelsen meddeles mundtligt eller skriftligt.

Overskridelse af søgsmålsfristen vil som udgangspunkt medføre, at sagen afvises ved domstolene.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

2.4. Øgede kontrolmuligheder

2.4.1. Gældende ret

Indsamlingsnævnet fører tilsyn med, at indsamlinger foretages i overensstemmelse med indsamlingsloven, og nævnet fører en offentligt tilgængelig fortegnelse over godkendte indsamlinger efter § 3, stk. 1, og de organisationer, der er omfattet af § 4, stk. 1, samt godkendte hus- og gadeindsamlinger, jf. lovens § 10, stk. 1. Indsamlingsnævnet fører tilsyn med, at de indsamlede midler er anvendt i overensstemmelse med det formål, der er angivet i ansøgningen, og at formålet er lovligt, jf. stk. 2.

I det omfang Indsamlingsnævnet får mistanke om strafbare forhold, skal nævnet anmelde forholdet til politiet, jf. § 10, stk. 3. Indsamlingsnævnet skal desuden omgående underrette Hvidvasksekretariatet, hvis nævnet er vidende om, har mistanke om eller har rimelig grund til at formode, at midler fra en indsamling har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, jf. stk. 4.

Indsamlingsnævnet kan hos en indsamler eller hjælpeorganisation kræve yderligere oplysninger til belysning af en ansøgning, afgørelse eller klage eller af, om et forhold giver anledning til nærmere undersøgelse, jf. indsamlingslovens § 12. Indsamlingsnævnet kan endvidere, når det anses for nødvendigt, indkalde den, der forestår indsamlingen eller dennes repræsentant, eller andre, der har kendskab til sagen, til at afgive forklaring til et nævnsmøde, jf. Indsamlingsnævnets forretningsorden § 15, stk. 3.

Indsamlingsnævnet kan kræve yderligere oplysninger fra en indsamler eller en indsamlende organisation i forbindelse med kontrol af et regnskab, jf. indsamlingsbekendtgørelsens § 8, stk. 6, § 9, stk. 4, og § 10, stk. 5.

Ved lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger (Indsamlinger blandt juridiske personer, testamentariske dispositioner m.v.) blev der indført mulighed for, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage

indsamling skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed, jf. lovens § 1, nr. 15. Bestemmelsen er ikke sat i kraft.

Efter bestemmelsen kan justitsministeren fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling. Reglerne forudsættes at skulle gælde for både fysiske og juridiske personer, der ansøger om tilladelse til at foretage indsamling, og forudsættes desuden at gælde enhver form for indsamling. Den digitale løsning, som skal anvendes, vil skulle stilles til rådighed af Civilstyrelsen.

Bemyndigelsen vil kunne blive udnyttet til at fastsætte nærmere regler for brugen af den digitale selvbetjening i lighed med, hvad der kendes fra allerede eksisterende ordninger om obligatorisk digital selvbetjening på andre forvaltningsområder. Som eksempel på sådanne ordninger henvises til lov nr. 710 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven (Vidneudelukkelse for patentrådgivere, obligatorisk digital selvbetjening ved ansøgning om fri proces m.v.).

Det er forudsat, at der i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen eksempelvis vil kunne blive fastsat nærmere regler om, at ansøgninger, som ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Indsamlingsnævnet, og regler om, hvornår Indsamlingsnævnet kan dispensere fra kravet om anvendelse af digital selvbetjening.

Det er navnlig forudsat, at reglerne om dispensation vil skulle tage højde for de situationer, hvor en person som følge af særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, ikke kan eller må forventes at kunne anvende en digital selvbetjeningsløsning. Indsamlingsnævnet vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne særlige forhold i hvert enkelt tilfælde, hvor en person anmoder om dispensation. Indsamlingsnævnet vil i givet fald skulle informere vedkommende om mulighederne for at indgive ansøgningen på anden vis eller om muligheden for at lade andre ansøge via fuldmagt.

Det er desuden forudsat, at der vil skulle fastsættes regler om, at Indsamlingsnævnet i andre ekstraordinære situationer vil kunne beslutte at behandle en ansøgning, som ikke er indgivet via den digitale selvbetjening. Hermed sigtes til situationer, hvor det eksempelvis som følge af omstændighederne ved ansøgningen, herunder beskaffenhed eller omfanget af materialet i ansøgningen, eller Indsamlingsnævnets forhold efter en konkret vurdering findes mest hensigtsmæssigt af fravige kravet om digital selvbetjening.

Endelig er det forudsat, at Indsamplingsnævnet i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen, som trådte i kraft den 25. maj 2018, vil være forpligtet til at stille en sikker digital løsning til rådighed.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

2.4.2.1. Indhentning af oplysninger hos tredjemand

Den nuværende lovgivning indeholder ikke hjemmel til, at Indsamplingsnævnet kan kræve, at andre end indsamleren eller hjælpeorganisationen meddeler oplysninger til brug for nævnets sagsbehandling og tilsyn i henhold til indsamplingsloven.

Med den gældende ordning er der tilfælde – særligt i forbindelse med kontrollen af regnskaber – hvor sagsbehandlingen og tilsynet ikke kan gennemføres tilfredsstillende, da der ikke har været mulighed for at indhente oplysninger fra andre end indsamleren eller hjælpeorganisationen selv. Dette er særligt problematisk, når indsamleren ikke indsender de ønskede oplysninger, eller hvor der er tvivl om, hvorvidt de indsendte oplysninger er korrekte. I nogle tilfælde kan hensynet til forbuddet mod selvinkriminering vanskeliggøre oplysning af en sag.

Efter de gældende regler har Indsamplingsnævnet ikke mulighed for at belyse en evt. mistanke om en overtrædelse af indsamplingsloven, hvidvask eller terrorfinansiering, hvis indsamleren ikke ønsker eller evner at bidrage til sagens oplysning. Nævnet er derfor henvist til at politianmelde eller foretage underretning af Hvidvasksekretariatet. Der er derfor en risiko for, at der sker unødvendige politianmeldelser eller underretninger af Hvidvasksekretariatet, hvilket er u hensigtsmæssigt for både myndighederne og indsamleren. Ved indførelsen af en mulighed for at indhente oplysninger ved tredjemand, vil flere sager kunne blive behandlet mere dybdegående ved Indsamplingsnævnet, og nogle sager vil kunne blive belyst tilstrækkeligt til, at ugrundet politianmeldelse eller underretning af Hvidvasksekretariatet vil kunne undgås, ligesom de foretagne politianmeldelser og underretninger vil kunne underbygges bedre.

På den baggrund finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt at give Indsamplingsnævnet mulighed for at anmode om oplysninger hos tredjemand, så nævnet på bedre vis kan belyse sager om potentielle lovovertrædelser.

2.4.2.2. Digital indberetning af regnskaber

Muligheden for at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling vil

sikre en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling af ansøgningerne. Det samme vil kunne opnås ved digital indsendelse af regnskaber.

Indførelse af en digital løsning forventes desuden at medføre, at flere af regnskaberne vil indeholde de påkrævede oplysninger og derved lette administrationen hos Civilstyrelsen, der stiller sekretariatsbetjening til rådighed for Indsamlingsnævnet. Ligeledes vil indsendelse af regnskaber via en digital løsning kunne styrke den efterfølgende kontrol med indsamlinger ved at give mulighed for en øget maskinel behandling af oplysningerne i regnskab, hvilket vil kvalificere og understøtte en risikobaseret manuel kontrol af regnskaberne.

Indførelse af obligatorisk digital indberetning af regnskaber vil også være i overensstemmelse med den fælles offentlige digitaliseringsstrategi, som bl.a. indebærer, at skriftlig kommunikation mellem borgere og det offentlige som udgangspunkt skal overgå til digital kommunikation.

På den baggrund finder Justitsministeriet, at der bør kunne fastsættes regler om obligatorisk brug af en digital tjeneste til indberetning af regnskaber. Justitsministeriet finder endvidere, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgninger – som ikke er sat i kraft – bør videreføres.

Der er ikke ved den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital løsning hjemmel til at fravige grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper om eksempelvis notatpligt, myndighedernes vejledningspligt, pligt til at oplyse en sag tilstrækkeligt, adgang til partsrepræsentation mv.

Et krav om obligatorisk brug af digital løsning ved indsendelse af regnskaber er derimod en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er frihed for borgeren til at henvende sig til offentlige myndigheder på den måde, som borgeren ønsker, og en sådan ordning antages derfor at kræve en klar hjemmel.

Efter forvaltningslovens § 7, stk. 1, skal en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde. Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital løsning ændrer ikke denne pligt. Indsamlingsnævnets sekretariat vil således have pligt til at informere om, at regnskaber skal indsendes til Indsamlingsnævnet på en bestemt måde, og til som hidtil i fornødent omfang at yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse til Indsamlingsnævnets sekretariat

herom. Det vil i den forbindelse påhvile sekretariatet at hjælpe borgere, der ikke har mulighed for at kommunikere digitalt, herunder vejlede om mulighederne for dispensation.

2.4.3. Den foreslåede ordning

2.4.3.1. Indhentning af oplysninger hos tredjemand

Det foreslås, at Indsamlingsnævnet kan pålægge revisorer, pengeinstitutter m.v. at udlevere oplysninger, når det findes nødvendigt af hensyn til belysning af en ansøgning, afgørelse eller klage eller gennemførelse af nævnets tilsyn efter indsamlingslovens § 10, stk. 1 og 2.

Bestemmelsen omfatter først og fremmest revisorer og pengeinstitutter, men modtageren af de indsamlede midler, betalingsløsnings- og pengeoverførselsudbydere, indsamlingsplatforme, indsamlerens nuværende eller tidligere samarbejdspartnere og lignende kan også være omfattede. Der er ikke tale om en udtømmende opregning, idet det i nogle tilfælde kan være nødvendigt at indhente oplysninger fra andre tredjemænd.

Det er en betingelse, at det er nødvendigt at indhente oplysninger hos revisorer, pengeinstitutter m.v. Dette indebærer, at indsamler som udgangspunkt skal anmodes om oplysningerne først – medmindre konkrete forhold taler herimod – og at der i øvrigt skal være forhold i sagen, der taler for, at revisorer, pengeinstitutter m.v. involveres. Sådanne forhold kan f.eks. være tidligere overtrædelser af indsamlingsloven begået af indsamler, kritiske eller undrende henvendelser vedrørende indsamlingen, klager over indsamlingen, begrundet tvivl om de modtagne oplysninger (f.eks. hvis der er modtaget modstridende oplysninger), eller at de modtagne oplysninger strider mod andre offentligt tilgængelige oplysninger på indsamlers hjemmeside, sociale medier m.v.

Bestemmelsen indebærer, at tredjemand er forpligtet til at udlevere oplysningerne til Indsamlingsnævnet, også selvom oplysningerne er tavshedsbelagte efter anden lovgivning.

Det foreslås endvidere, at undladelse af at efterkomme et pålæg om udlevering af oplysninger straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 og 10, og bemærkningerne hertil.

2.4.3.2. Digital indberetning af regnskaber

Det foreslås endvidere, at justitsministeren skal kunne fastsætte regler om, at regnskaber skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Reglerne om obligatorisk brug af digital løsning ved indsendelse af regnskaber til Indsamlingsnævnet forudsættes at gælde for både fysiske og juridiske personer, der er forpligtet til at indsende et regnskab i henhold til indsamloven, og forudsættes desuden at gælde enhver form for indsamling.

Den digitale løsning, som skal anvendes til indsendelse af regnskaber, vil skulle anvises af Civilstyrelsen. Der vil således være mulighed for, at Civilstyrelsen kan anvise allerede eksisterende digitale løsninger, f.eks. virk.dk, såvel som udvikle egne digitale løsninger. Det vil endvidere være muligt at anvise forskellige løsninger til de forskellige typer af regnskaber.

Det forudsættes, at den foreslåede bemyndigelse vil blive udnyttet til at fastsætte nærmere regler for brugen af den digitale løsning i lighed med, hvad der kendes fra allerede eksisterende ordninger om obligatorisk digitale løsninger på andre forvaltningsområder. Som eksempel på sådanne løsninger henvises til lov nr. 1535 af 19. december 2017 (omskrivning og modernisering af skattekontrolloven, herunder øget digitalisering og brug af digitale selvbetjeningsløsninger).

Det forudsættes således, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse eksempelvis vil blive fastsat nærmere regler om, at regnskaber, som ikke indgives via den digitale løsning, ikke anses for korrekt indsendt i henhold til indsamloven, og regler om, hvornår Indsamlingsnævnet kan dispensere fra kravet om anvendelse af den digitale løsning.

Reglerne om dispensation forudsættes navnlig at skulle tage højde for de situationer, hvor en person som følge af særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, ikke kan eller må forventes at kunne anvende en digital løsning. Indsamlingsnævnet vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne særlige forhold i hvert enkelt tilfælde, hvor en person anmoder om dispensation. Indsamlingsnævnet vil i givet fald skulle informere vedkommende om mulighederne for at indsende regnskabet på anden vis eller om muligheden for at lade andre indsende regnskabet via fuldmagt.

Det forudsættes desuden, at der vil skulle fastsættes regler om, at Indsamlingsnævnet i andre ekstraordinære situationer vil kunne beslutte at accep-

tere et regnskab, som ikke er indgivet via den digitale løsning. Hermed sigtes til situationer, hvor det eksempelvis som følge af omstændighederne ved regnskabet, herunder beskaffenhed eller omfanget af materialet, eller Indsamlingsnævnets forhold efter en konkret vurdering findes mest hensigtsmæssigt af fravige kravet om anvendelse af en digital løsning.

Endelig forudsættes det, at Indsamlingsnævnet i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen, som trådte i kraft den 25. maj 2018, vil være forpligtet til at anvise en sikker digital løsning.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.5. Afskaffelse af krav om flere ansvarlige og medansvarlige

2.5.1. Gældende ret

Det følger af indsamlingslovens § 15, stk. 1, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.

Reglerne er fastsat i indsamlingsbekendtgørelsen, hvorefter en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af mindst 3 fysiske personer, hvoraf mindst en skal være myndig. Når indsamlingen forestås af en juridisk person, skal der angives mindst en myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangøren efter indsamlingsloven og denne bekendtgørelse, jf. stk. 2. Angivelsen skal indeholde oplysning om persons navn, adresse og personnummer.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Kravet om, at indsamlinger, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af mindst 3 fysiske personer, har eksisteret siden cirkulære nr. 83 af 23. maj 1934 om offentlige indsamlinger. Da kravet er forudsat i bemærkningerne til indsamlingsloven, forudsætter afskaffelsen en nyaffattelse af bestemmelsen med nye bemærkninger.

Kravet blev videreført i forbindelse med udarbejdelsen af den gældende indsamlingslov ud fra en antagelse om, at risikoen for misbrug mindskes, hvis indsamlingen forestås af mere end en enkelt person, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 142 som fremsat, side 16.

Over for hensynet til at mindske risikoen for misbrug står dog det forhold, at kravet kan virke som en barriere for at opnå Indsamlingsnævnets tilladelse. Det kan være medvirkende til, at sådanne indsamlinger i et vist omfang iværksættes uden Indsamlingsnævnets tilladelse.

Dertil kommer, at udbredelsen af sociale medier, internetbaserede indsamlingsplatforme og mobile betalingsløsninger gør det enkelt at indsamle, dele betalingsoplysninger og udbrede kendskabet til en indsamling, og der kræves derfor ikke samme fysiske indsats fra indsamleren som tidligere. Det er således blevet nemmere at starte og drive en indsamling som enkeltperson. Kravet kan desuden omgås ved, at der indsættes ægtefæller, børn eller lignende som øvrige komitémedlemmer.

På denne baggrund finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt at afskaffe kravet om, at indsamlinger, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af mindst 3 fysiske personer. Justitsministeriet har i den forbindelse afvejet hensynet til at mindske risikoen for misbrug samt kravets evne hertil over for hensynet til, at det skal være nemt og enkelt at opnå en indsamlingstilladelse. Afskaffelsen af kravet forventes også at indebære, at flere indsamlere vil ansøge om tilladelse og dermed mindske risikoen for, at visse indsamlere – bl.a. pga. kravet – forsøger at unddrage sig Indsamlingsnævnets tilsyn og kontrol.

Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at kravet om, at der for indsamlinger, der forestås af juridiske personer (selskaber, foreninger m.v.), skal angives mindst en myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangørerne, bør afskaffes. Dette er begrundet i, at den medansvarliges ansvar er afledt af den juridiske persons ansvar. Hvis den juridiske persons ansvar bortfalder, f.eks. hvis den juridiske person ophører, bortfalder den medansvarliges ansvar også. Den medansvarlige har således ikke noget selvstændigt ansvar og kravet, om at der skal angives en medansvarlig, forekommer derfor overflødigt.

Hertil kommer, at det ofte er en ansat ved den juridiske person, der angives som den medansvarlige, hvilket vil være uhensigtsmæssigt, hvis den pågældendes ansættelsesforhold ophører eller ændrer sig.

Justitsministeriet finder derfor, at det er hensigtsmæssigt at afskaffe kravet, så det bliver klart, at den juridiske person, der forestår indsamlingen, er fuldt ansvarlig for overholdelsen af lovgivningen.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kravet om, at en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af mindst 3 fysiske personer, hvoraf mindst en skal være myndig, afskaffes.

Det forudsættes, at kravet i stedet erstattes med et krav om, at en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af en fysisk person, som er myndig.

Ændringen udmøntes gennem en ændring af indsamlingsbekendtgørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for det offentlige i forbindelse med fastlæggelse af den nærmere praksis for den foreslåede undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding. Der lægges op til at afholde lovforslagets økonomiske konsekvenser inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslaget vurderes i øvrigt at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med lovforslaget foreslås bl.a., at undtagelserne i indsamlingsloven udvides til også at omfatte indsamlinger med erhvervsmæssigt formål, når bidragyderen får en belønning til gengæld for sit bidrag (belønningsbaseret crowdfunding). Lovforslaget indebærer således, at der ikke i fremtiden skal søges om tilladelse til iværksættelse af sådanne indsamlinger, aflægges regnskab m.v. Lovforslaget vurderes på den baggrund at medføre positive økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Konsekvenserne vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Den foreslåede undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding fra indsamlingslovens anvendelsesområde vil gøre det nemmere at anvende denne finansieringsform. Belønningsbaseret crowdfunding kan f.eks. anvendes som finansieringsform ved udarbejdelsen af nye produkter, og lovforslaget understøtter dermed realiseringen af nye forretningsmodeller, herunder ved at skabe bedre muligheder for test og forsøg samt for brug af nye teknologier. Lovforslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med principperne for agil erhvervsrettet lovgivning.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [dato indsættes] til den [6 uger senere] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Alzheimerforeningen, Amnesty International Danmark, BetterNow, Børnenes Kontor, Børns Vilkår, Care Danmark, Caremaker, Center for Podcast, Centralmissionen, Civilstyrelsen, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Danish Muslim Aid, Danmarks-samfundet, Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Crowdfunding Forening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkehjælp, Dansk Industri, Dansk Revisorforening, Dansk Røde Kors, Dansk Sømands- og Udlandskirker (DSUK), Danske Advokater, Danske Regioner, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, De samvirkende menighedsplejer, DGI, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsmæglernes Landsorganisation, Erhvervsstyrelsen, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finanstilsynet, Folkekirkens Nødhjælp, Forbrugerklagenævnet, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring & Pension, Frelsens Hær, FSR – danske revisorer, Gigtforeningen, Grænseforeningen, Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland, Hjerteforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, HK-Landsklubben for Politiet, Indsamlingsnævnet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISOBRO, Justitia, Kirkens Korshær, Kommunernes Landsforening (KL), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen Evnesvages vel (Landsforeningen LEV), Landsforeningen for sukkersyge (Diabetesforeningen), Landsforeningen til kræftens bekæmpelse (Kræftens Bekæmpelse), Landsorganisationen Red Barnet (Red Barnet), Læger uden Grænser (MSF), Mellemfolkeligt Samvirke, Oxfam IBIS, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Politiforbundet, Realkreditrådet, Retspoli-

UDKAST

tisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Socialt Udsatte, Scleroseforeningen, SOS Børnebyerne, Spillemyndigheden, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Udlændingestyrelsen, Ældre Sagen, Aarhus Retsbistand, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Det bemærkes, at lovforslagets § 1, nr. 1 (Undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding), var i høring i perioden fra den 2. juli 2021 til den 13. august 2021.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for det offentlige i forbindelse med fastlæggelse af den nærmere praksis for den foreslåede undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding. Der lægges op til at afholde lovforslagets økonomiske konsekvenser inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske ramme.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ja, under 4 mio. kr.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ja, under 4 mio. kr.	Ingen

UDKAST

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> Ja Nej X </div>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er, at belønningsbaseret crowdfunding bliver undtaget fra indsamlingslovens anvendelsesområde.

Baggrunden for bestemmelsen er, at reglerne i indsamlingsloven om tilladelse m.v. kan virke hæmmende for bl.a. iværksætteres og kunstneres mulighed for at finansiere og afprøve projekter ved brug af belønningsbaseret crowdfunding. Endvidere har de gældende regler i praksis givet anledning til tvivl om, hvornår en modydelse står i rimeligt forhold til bidraget, hvilket har kompliceret brugen af belønningsbaseret crowdfunding yderligere.

Med henblik på at løse disse uhensigtsmæssigheder foreslås at indsætte en ny undtagelsesbestemmelse som *nr. 6* i indsamlingslovens § 2, stk. 1, hvorefter loven ikke finder anvendelse på indsamlinger med erhvervsmæssigt formål, når bidragyder får en belønning til gengæld for bidraget (belønningsbaseret crowdfunding).

Det er efter den foreslåede bestemmelse en betingelse, at der ydes en belønning til gengæld for bidraget. Begrebet »belønning« skal fortolkes udvidende, og der stilles derfor ikke i loven krav til størrelse, værdi, karakter eller egenskab ved den belønning, der ydes som modydelse til bidraget. Den udvidende fortolkning af begrebet indebærer f.eks., at det betragtes som en belønning, når en podcast stilles til rådighed for brugerne mod betalinger via abonnementsløsninger til udviklingen af podcasten.

Det er endvidere en betingelse, at indsamlingen har et erhvervsmæssigt formål. Om et formål kan siges at være erhvervsmæssigt, vil bero på en konkret vurdering. Ved vurderingen vil det bl.a. være relevant at se på, om indsamleren har udsigt til at opnå et økonomisk afkast på baggrund af det, der samles ind til. Det kan desuden indgå i vurderingen, om indsamleren har uddannelsesmæssig baggrund eller beskæftigelse, der knytter sig til formålet med crowdfundingen. F.eks. vil aktiviteter, som kunstnere foretager sig for at promovere udviklingen af en ny idé eller kunstværk, være undtaget fra indsamlingsloven.

Donationsbaseret crowdfunding omfattes ikke af den foreslåede undtagelsesbestemmelse, da denne form for crowdfunding netop er kendetegnet ved, at der ikke ydes en modydelse til gengæld for bidraget.

Hvis der i et konkret tilfælde er tvivl, om en påtænkt indsamling er omfattet af undtagelsen, kan man rette henvendelse til Indsamlingsnævnet, der efter den foreslåede § 10, stk. 5, nr. 1, kan træffe afgørelse om indsamlingslovens anvendelsesområde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af indsamlingslovens § 3, stk. 1, at en indsamling først kan iværksættes, når Indsamlingsnævnet har givet tilladelse til indsamlingen, jf. dog § 4, stk. 1. Indsamlingsnævnet foretager i forbindelse med ansøgningen en kontrol af det oplyste formål med indsamlingen, jf. § 10.

Det foreslås at tilføje et nyt *stk. 2*, således at Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Nævnet kan desuden tilbagekalde en tilladelse, hvis nævnet, efter at tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter 1. pkt.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Indsamlingsnævnet fremover kan afslå en ansøgning om tilladelse, når der på baggrund af forhold ved tidligere indsamlinger er en formodning for, at indsamleren – eller indsamlerne – ikke vil overholde indsamlingslovgivningen.

Det foreslås endvidere, at Indsamlingsnævnet kan tilbagekalde en allerede meddelt tilladelse, hvis Indsamlingsnævnet efter meddelelsen af tilladelsen bliver bekendt med sådanne forhold. For at kunne tilbagekalde en tilladelse efter forslaget, skal der således foreligge nye faktiske oplysninger, der ikke forelå på det tidspunkt, hvor tilladelsen blev meddelt.

De forhold, der kan indikere, at indsamleren ikke formodes at ville overholde loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven, kan f.eks. være, at indsamleren tidligere ikke har indsendt behørigt regnskab til Indsamlingsnævnet, at indsamleren gentagende gange ikke efterkommer Indsamlingsnævnets anmodning om yderligere oplysninger, at indsamleren anvender midlerne i strid med formålet, eller at indsamleren er dømt for at have forestået indsamlinger uden den fornødne tilladelse eller i øvrigt i strid med loven.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse være en betingelse for afslag eller tilbagekaldelse, at der er anledning til at formode, at indsamlingslovgivningen ikke vil blive fulgt i forbindelse med en ny eller igangværende indsamling. En beslutning om at afslå en ansøgning om eller tilbagekalde en allerede meddelt tilladelse forudsætter herudover, at der foretages en konkret afvejning af hensynet til indsamlerens interesse i at opnå eller opretholde en tilladelse over for hensynet til at undgå gentagne overtrædelser af indsamlingslovgivningen. I hensynsafvejningen vil omfanget og karakteren af den eller de tidligere overtrædelser skulle indgå. Det vil ikke være enhver tidligere overtrædelse af indsamlingslovgivningen, der vil skabe en formodning for, at indsamlingsloven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt, og dermed for, at der skal meddeles et afslag eller ske tilbagekaldelse efter bestemmelsen. Det vil tale for et afslag, at der er sket gentagne overtrædelser af indsamlingslovgivningen – også selvom disse er af mindre karakter. En enkeltstående overtrædelse vil også kunne medføre afslag eller tilbagekaldelse, såfremt overtrædelsens karakter taler herfor. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis indsamleren har anvendt de indsamlede midler i strid med formålet.

Det forudsættes, at indsamlinger, hvis tilladelse er blevet tilbagekaldt, vil blive fjernet fra Indsamplingsnævnets offentlig tilgængelige liste over godkendte indsamlinger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 og 4

Det følger af indsamplingslovens § 9, stk. 1, at Indsamplingsnævnet består af en formand, der skal være jurist, og yderligere 5 medlemmer. 2 af medlemmerne beskikkes efter indstilling fra Indsamplingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet (nu Forbrugerrådet Tænk), og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, jf. lovens § 9, stk. 1. Medlemmerne og stedfortrædere for disse, der udpeges efter samme regler, beskikkes for 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted, jf. stk. 2.

Det foreslås at ændre § 9, stk. 1, således at Indsamplingsnævnets medlemmer – ud over formanden – beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Indsamplingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk, Rigspolitiet og Erhvervsministeriet. Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden inden for IT og digital udvikling.

De foreslåede ændringer vil medføre, at Indsamlingsnævnet fremover fortsat vil bestå af en formand og yderligere 5 medlemmer. ISOBRO vil fremover alene indstille et medlem, idet nævnet i stedet vil blive tilføjet kompetencer inden for IT og digital udvikling. Indsamlingsnævnet vil herefter have bedre forudsætninger for at håndtere problemstillinger relateret til den digitale udvikling.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 og 6

Det følger af indsamplingslovens § 10, stk. 5, nr. 1-4, at Indsamlingsnævnet træffer afgørelse i sager om tilladelse til at foretage indsamlinger, tilladelse til anvendelse af indsamlede midler til andre formål end angivet i ansøgningen, overtrædelse af god indsamlingsskik, og ændring af navnet på en indsamling eller angivelse af et andet navn på den indsamler, der står bag indsamlingen, hvis navnet giver anledning til forveksling med en eksisterende indsamling.

Det foreslås at indsætte et nyt *nr. 1* i § 10, stk. 5. Ifølge det foreslåede nr. 1 kan Indsamlingsnævnet træffe afgørelse, om en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Indsamlingsnævnet vil kunne træffe afgørelser om indsamplingslovens anvendelsesområde. Indsamplingsnævnet vil således kunne træffe afgørelse, om en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde, herunder om den pågældende indsamling er omfattet af undtagelserne i lovens § 2, stk. 1, nr. 1-5, samt den i lovforslaget foreslåede undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding i § 2, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Det vil derfor med den foreslåede ændring være Indsamlingsnævnet, der i første instans fastlægger, hvorvidt en indsamling er omfattet af indsamplingsloven. Det vil styrke den generelle retssikkerhed for de borgere, organisationer m.v., som foretager indsamlinger, at nævnet får afgørelseskompetence og med afsæt heri kan udmønte praksis om lovens anvendelsesområde.

Afgørelserne vil kunne indbringes for domstolene, jf. grundlovens § 63, stk. 1. Borgerne vil derved få mulighed for at få prøvet ved domstolene, om den pågældende indsamling kræver tilladelse.

Vedrørende borgernes mulighed for at indbringe Indsamlingsnævnets afgørelser for domstolene henvises også til den foreslåede søgsmålsfrist i lovforslagets § 1, nr. 8.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det følger af indsamplingslovens § 12, at Indsamplingsnævnet hos en indsamler eller hjælpeorganisation kan kræve yderligere oplysninger til belysning af en ansøgning, afgørelse eller klage eller af, om et forhold giver anledning til nærmere undersøgelse.

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 2* i § 12. Ifølge den foreslåede bestemmelse, kan Indsamplingsnævnet kræve oplysninger hos revisorer, pengeinstitutter m.v., når det findes nødvendigt af hensyn til belysning af en ansøgning, afgørelse eller klage eller gennemførelse af nævnets tilsyn efter lovens § 10, stk. 1 og 2.

Bestemmelsen omfatter først og fremmest revisorer og pengeinstitutter, men modtageren af de indsamlede midler, betalingsløsnings- og pengeoverførselsudbydere, indsamlingsplatforme, indsamlerens nuværende eller tidligere samarbejdspartnere og lignende kan også være omfattede. Der er ikke tale om en udtømmende opregning, idet det i nogle tilfælde kan være nødvendigt at indhente oplysninger fra andre tredjemænd.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Indsamplingsnævnet vil få adgang til at kræve oplysninger hos andre end dem, der forestår indsamlingen. Der vil således kunne indhentes oplysninger hos revisor, pengeinstitut, modtageren af de indsamlede midler og andre, der måtte formodes at have de nødvendige oplysninger om indsamlingen.

Det er en betingelse, at indhentningen af oplysninger hos revisorer, pengeinstitutter m.v. er nødvendig af hensyn til belysning af en ansøgning, afgørelse eller klage eller af, om et forhold giver anledning til nærmere undersøgelse. Nødvendighedsbetingelsen indebærer, at indsamler som udgangspunkt skal anmodes om oplysningerne først – medmindre konkrete forhold taler imod dette – og at der i øvrigt skal være forhold i sagen, der taler for, at revisorer, pengeinstitutter m.v. involveres. Sådanne forhold kan f.eks. være tidligere overtrædelser af indsamplingsloven begået af indsamler, kritiske eller undrende henvendelser vedrørende indsamlingen, klager over indsamlingen, begrundet tvivl om de modtagne oplysninger (f.eks. hvis der er modtaget modstridende oplysninger), eller de modtagne oplysninger strider mod andre offentligt tilgængelige oplysninger på indsamlers hjemmeside, sociale medier m.v.

Indsamlingsnævnet skal ved indhentelsen af oplysninger iagttage forbuddet mod selvinkriminering i § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1121 af 12. november 2019. Det følger af bestemmelsens stk. 2 bl.a., at hvis der foreligger en konkret mistanke om, at indsamleren har begået en lovovertrædelse, vil Indsamlingsnævnet alene kunne pålægge andre end den mistænkte at meddele oplysninger, såfremt oplysningerne søges tilvejebragt med henblik på andre spørgsmål end fastsættelse af straf. Det betyder, at nævnet f.eks. kan pålægge tredjemand at meddele oplysninger, såfremt oplysningerne søges tilvejebragt til brug for nævnets vurdering af, om en tilladelse til indsamling bør meddeles eller tilbagekaldes.

Bestemmelsen pålægger tredjemand en forpligtelse til at udlevere oplysninger til Indsamlingsnævnet.

Undladelse af at efterkomme et pålæg om udlevering af oplysninger straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, jf. lovforslagets § 1, nr. 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Der foreslås at indsætte en ny § 13 a. Efter den foreslåede bestemmelse skal søgsmål til prøvelse af afgørelser efter indsamlingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Formålet med søgsmålsfristen er at sikre, at der efter en periode ikke kan rejses tvivl om rigtigheden af en afgørelse.

Fristen beregnes fra tidspunktet, hvor afgørelsen er meddelt den pågældende borger eller virksomhed.

Indsamlingsnævnet skal oplyse i selve afgørelsen, at afgørelsen er omfattet af en søgsmålsfrist, jf. forvaltningslovens § 26. Dette gælder uanset om afgørelsen meddeles mundtligt eller skriftligt.

Overskridelse af søgsmålsfristen vil som udgangspunkt medføre, at sagen afvises ved domstolene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det følger af indsamplingslovens § 15, stk. 1, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.

Reglerne er udmøntet i indsamplingsbekendtgørelsen.

Det foreslås, at § 15, stk. 1, nyaffattes med samme ordlyd som den gældende bestemmelse for at ændre i bemærkningerne. Nyaffattelsen har til formål at afskaffe kravet om, at en indsamling, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af tre personer, samt kravet om, at der skal angives mindst en myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangøren efter indsamplingsloven og denne bekendtgørelse, når en indsamling forestås af en juridisk person, jf. indsamplingsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 2.

Med nyaffattelsen er det således forudsat, at der fremover alene vil være krav om, at en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af en fysisk person, som er myndig.

Det er forudsat, at gældende ret i øvrigt videreføres.

Den er derfor forudsat, at den gældende indsamplingsbekendtgørelse vil blive videreført, således at denne fortsat indeholder nærmere regler om bl.a. kravene til indsamlinger, herunder således at de krav, der stilles til en indsamling vil afhænge af, hvilken type af indsamling, der er tale om. Det forudsættes, at der fortsat i den forbindelse er fastsat lempeligere krav, herunder regnskabskrav, til indsamlinger, som foretages af organisationer, som er godkendt af skatteministeren og omfattet af loven efter den foreslåede § 4, stk. 1.

Der vil fortsat kunne fastsættes regler om krav til regnskab og revision. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes regler om bl.a., at de ansvarlige for indsamlingen i tilknytning til underskriften af regnskabet skal erklære, at indsamlingen er foretaget i overensstemmelse med denne lov, herunder at det tydeligt skal fremgå af revisors påtegning, hvis regnskabet ikke indeholder en sådan erklæring. Endvidere forventes der som hidtil fastsat krav om, at revisor skal afgive erklæring i forhold til dokumentation for overskuddets anvendelse.

Justitsministeren er ligeledes fortsat bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes krav til bl.a. ansøgningens indhold og dokumentation herfor. Desuden vil der kunne fastsættes regler om husindsamlinger i geografisk afgrænsede områder samt om de særlige tilfælde, hvor der kan meddeles tilladelse til gadeindsamlinger efter lovens § 6, stk. 2.

Herudover forventes reglerne om kravene til indsamlingsanmeldelser, bagatelgrænser, årsregnskaber og årsberetning, offentliggørelse m.v., videreført.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i § 16, hvorefter undladelse af at efterkomme pålæg om udlevering af oplysninger efter § 12, stk. 2, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Bestemmelsen vil medføre, at revisorer, pengeinstitutter m.v., der undlader at efterkomme et pålæg om udlevering af oplysninger efter den foreslåede § 12, stk. 2, straffes med bøde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det følger af § 1, nr. 15, i lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger (Indsamlinger blandt juridiske personer, testamentariske dispositioner m.v.), at justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Bestemmelsen er dog ikke sat i kraft.

Det foreslås at udvide bemyndigelsen til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening til også at omfatte indgivelse af regnskaber.

Justitsministeren vil herefter kunne fastsætte nærmere regler om, at en indsamler ved indgivelse af regnskaber skal anvende den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed. Det forudsættes, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse vil blive fastsat nærmere regler om, at regnskaber, som ikke indgives via den digitale løsning afvises af Indsamlingsnævnet, og

regler om, hvornår Indsamlingsnævnet kan dispensere fra kravet om anvendelse af den digitale løsning. Reglerne om dispensation forudsættes navnlig at ville skulle tage højde for de situationer, hvor en person som følge af særlige forhold, f.eks. handicap eller manglende it-kompetencer, ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende en digital løsning. Indsamlingsnævnet vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne særlige forhold i hvert enkelt tilfælde, hvor en person anmoder om dispensation.

Det forudsættes derudover, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse vil blive fastsat regler om, at Indsamlingsnævnet også i andre ekstraordinære situationer vil kunne undlade at afvise et regnskab, der ikke er indgivet via den digitale løsning, hvis det ud fra en samlet vurdering findes at være mest hensigtsmæssigt.

Et regnskab, som indgives efter de regler, som udstedes i medfør af den foreslåede bemyndigelse, vil skulle anses for at være kommet frem, når regnskabet er tilgængeligt for Indsamlingsnævnet, uanset på hvilket tidspunkt af døgnet det måtte være.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2023.

Fra lovens ikrafttræden skal indsamlinger, der er omfattet af den nye undtagelsesbestemmelse om belønningsbaseret crowdfunding, ikke længere opfylde indsamlingslovens krav, herunder til forudgående tilladelse og regnskabsaflæggelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af straffelovens § 3, at hvis den gældende straffelovgivning på tidspunktet for en handling pådømmelse er forskellig fra den, der gjaldt ved handlingens foretagelse, afgøres spørgsmålet om strafbarhed og straf som udgangspunkt efter den senere lov. Det følger heraf, at der ikke efter denne lovs ikrafttræden vil kunne idømmes strafansvar for manglende overholdelse af indsamlingslovens krav i forbindelse med belønningsbaseret crowdfunding, uanset at gerningsindholdet i den relevante bestemmelse i indsamlingsloven blev realiseret forud for denne lovs ikrafttræden.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 8, alene har virkning for afgørelser truffet efter lovens ikrafttræden. Søgsmålsfristen vil således ikke gælde for afgørelser, som Indsamlingsnævnet træffer inden lovens ikrafttræden.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Færøerne har overtaget indsamlingsområdet. Loven skal derfor ikke gælde eller kunne sættes i kraft for Færøerne.

Lov nr. 287 af 9. juni 1971 om offentlige indsamlinger med senere ændringer er sat i kraft for Grønland med ændringer ved anordning nr. 99 af 22. marts 1982 og anordning nr. 275 af 1. maj 1995. Lov om indsamling m.v. er ikke sat i kraft for Grønland. Det foreslås derfor, at loven ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om indsamling m.v., jf. lov nr. 511 af 26. maj 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 81 af 30. januar 2019 og lov nr. 105 af 4. februar 2020, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 2. Loven gælder ikke for følgende: 1-5) ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> ---</p>	<p>1. § 2, stk. 1, indsættes som <i>nr. 6</i>:</p> <p style="padding-left: 40px;">»6) Indsamlinger med erhvervsmæssigt formål, når bidragyder får en belønning til gengæld for bidraget (belønningsbaseret crowdfunding).«</p>
<p>§ 3. ---</p> <p><i>Stk. 2-4.</i> ---</p>	<p>2. I § 3 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:</p> <p style="padding-left: 40px;">»Stk. 2. Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Indsamlingsnævnet kan desuden tilbagekalde en tilladelse efter stk. 1, hvis Indsamlingsnævnet efter tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter 1. pkt.«</p> <p>Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.</p>

UDKAST

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 9. Til varetagelse af opgaver efter denne lov oprettes der et indsamlingsnævn bestående af 1 formand og yderligere 5 medlemmer, som udpeges af justitsministeren. Formanden skal være jurist. 2 af de yderligere medlemmer beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet. Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, skal have særlig indsigt i forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.</p> <p><i>Stk. 2-4. ---</i></p>	<p>3. § 9, stk. 1, 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:</p> <p>»1 af de yderligere medlemmer beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet.«</p> <p>4. I § 9, stk. 1, indsættes som <i>5. pkt.</i>:</p> <p>»Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden inden for IT og digital udvikling.«</p>
<p>§ 10. ---</p> <p><i>Stk. 2-4. ---</i></p> <p><i>Stk. 5.</i> Indsamlingsnævnet træffer afgørelse i sager om 1-4) ---</p> <p><i>Stk. 6. ---</i></p>	<p>5. I § 10, stk. 5, indsættes som nyt <i>nr. 1</i>:</p> <p>»1) hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde,«</p> <p>Nr. 1-4 bliver herefter nr. 2-5.</p>

UDKAST

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 11. ---</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Hvis Indsamlingsnævnet træffer afgørelse om, at en indsamler har overtrådt god indsamlingsskik, jf. § 10, stk. 5, nr. 3, udtaler nævnet kritik. Indsamlingsnævnet offentliggør udtalelser af kritik på nævnets hjemmeside og pålægger indsamleren snarest muligt at offentliggøre udtalelsen.</p> <p><i>Stk. 4. ---</i></p>	<p>6. I § 11, stk. 3, 1. pkt., ændres »3« til: »4«.</p>
<p>§ 12. ---</p>	<p>7. I § 12 indsættes som <i>stk. 2</i>:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> Indsamlingsnævnet kan endvidere pålægge revisorer, pengeinstitutter m.v. at udlevere oplysninger, når det findes nødvendigt af hensyn til belysning af en ansøgning, afgørelse eller klage eller gennemførelse af nævnets tilsyn efter lovens § 10, stk. 1 og 2.«</p>
	<p>8. Efter § 13 indsættes i <i>kapitel 5</i>:</p> <p>»§ 13 a. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter denne lov skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.«</p>

UDKAST

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 15. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan anmeldelse og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.</p>	<p>9. § 15, stk. 1, affattes således:</p> <p>»Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan anmeldelse og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.«</p>
<p>§ 16. ---</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3-4. ---</i></p>	<p>10. I § 16 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:</p> <p>»Stk. 3. Undladelse af at efterkomme pålæg om udlevering af oplysninger efter § 12, stk. 2, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.«</p> <p>Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.</p>
	<p>§ 2</p> <p>I lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger foretages følgende ændringer:</p>

UDKAST

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 1.</p> <p>1-14. ---</p> <p>15. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke: »Stk. 2. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).« Stk. 2 bliver herefter stk. 3.</p> <p>16. ---</p>	<p>1. I § 1, nr. 15, indsættes efter »indgives«: »samt regnskaber skal indsendes«.</p>
<p>§ 3. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 15.</p> <p><i>Stk. 3-4. ---</i></p>	<p>2. § 3, stk. 2, affattes således: »§ 1, nr. 15, træder i kraft den 1. januar 2023.«</p>